Provincie Zeeland

PROVINCIAAL BLAD

Officiële uitgave van de provincie Zeeland

Nr. 19741

19 november 2026

Besluit van Provinciale Staten van Zeeland van 13 november 2026, nr. 830721 tot wijziging van het Reglement voor het Waterschap Scheldestromen

Provinciale Staten van Zeeland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Zeeland 26 mei 2026, nr. 823001;

gelet op artikelen 2 tot en met 4 en artikel 122a en 122b van de Waterschapswet;

gelet op het besluit van de Algemene Vergadering van het Waterschap Scheldestromen van 9 april 2026, agendapunt 2, om met ingang van 2027 een aparte wegenheffing in te voeren op basis van gebiedskenmerken met afwijkende formules voor de toedeling van de kosten van het wegenbeheer;

overwegende,
dat per 1 januari 2026 de Wet van 10 februari 2025 tot wijziging van de Waterschapswet, de Waterwet en de Algemene wet bestuursrecht in verband met het versterken van de toepassing van het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing, het geven van ruimte aan nieuwe ontwikkelingen en het oplossen van enkele knelpunten (Staatsblad 2025, nummer 63), in werking is getreden;

dat de wet beoogt het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing beter toe te passen en dat hiervoor o.a. de kostentoedelingsmethode is aangepast om de watersysteemheffing beter uitlegbaar en voorspelbaar te maken;

dat de nieuwe kostentoedelingssystematiek inhoudt dat het kostendeel dat aan de eigenaren van onroerende zaken (gebouwd, ongebouwd en natuur) wordt toegerekend niet langer wordt bepaald door de onderlinge economische waardeverhoudingen maar door de gebiedskenmerken in het gebied van het waterschap;

dat Waterschap Scheldestromen op dit moment geen aparte wegenheffing heft voor de bekostiging van het wegenbeheer (de wegenheffing is geïncorporeerd in de watersysteemheffing);

dat dit betekent dat de kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken niet alleen wordt toegepast op de kosten van het watersysteembeheer maar ook op de kosten van het wegenbeheer;

dat de toepassing van deze systematiek op niet alleen de kosten van het watersysteembeheer maar ook op de kosten van het wegenbeheer ertoe kan leiden dat de verdeling van de kosten van het wegenbeheer plaatsvindt op een wijze die niet aansluit bij het profijt dat de categorieën heffingplichtigen van dat wegenbeheer hebben, hetgeen in het bijzonder geldt voor het kostenaandeel ongebouwde onroerende zaken niet zijnde natuurterreinen;

dat de gebiedskenmerken in de wet worden uitgedrukt in dichtheid van de categorieën ongebouwd en natuur (en gebouwd als restcategorie) aan de hand van het aantal hectares per 1000 inwoners, waarbij het waterschapsbestuur de mogelijkheid heeft om gemotiveerd naar boven of naar beneden af te wijken om rekening te kunnen houden met specifieke kenmerken van het gebied en de taakuitoefening;

dat de gedachte hierachter is dat wanneer een belanghebbende categorie relatief veel hectares inneemt het waterschap ook relatief veel inspanning verricht voor deze categorie, en het daarom gerechtvaardigd is om een grotere bijdrage in de kosten van het waterbeheer te verlangen;

dat Waterschap Scheldestromen de wettelijke kostentoedelingssystematiek op basis van gebiedskenmerken in een aangepaste vorm ook wil toepassen op de toedeling van kosten die verbonden zijn aan de behartiging van de taak ter zake van het wegenbeheer;

dat Waterschap Scheldestromen heeft laten onderzoeken hoe hieraan invulling kan worden gegeven, hetgeen is vastgelegd in het rapport getiteld ‘Onderzoek aparte wegenheffing waterschap Scheldestromen’ van Van den Bosch & Partners van 5 maart 2026 en het ‘Kostentoedelingsonderzoek 2027 wegenheffing’ van TAUW van 25 februari 2026;

dat in eerstgenoemd rapport verschillende kostentoedelingsmethodieken voor het wegenbeheer zijn onderzocht en voorzien van een juridische beoordeling;

dat uit deze onderzoeken blijkt dat een afzonderlijke wegenheffing met een eigen kostentoedelingsmethodiek beter aansluit bij het profijt dat categorieën heffingplichtigen hebben van de wegen en kan bijdragen aan een meer evenwichtige, stabiele en uitlegbare verdeling van de kosten en dat zich daartegen geen fiscaal-juridische aspecten verzetten;

dat door deze kostentoedelingsmethodiek het rekenkundige kostenaandeel van ongebouwde onroerende zaken niet zijnde natuurterreinen sterk daalt en het rekenkundige kostenaandeel van gebouwde onroerende zaken substantieel stijgt en daarmee volgens het onderzoeksrapport de verdeling van de kosten van het wegenbeheer beter aansluit bij het profijt dat deze categorieën hebben van het wegenbeheer;

dat de Algemene Vergadering van Waterschap Scheldestromen op basis van de uitgevoerde onderzoeken, in aanloop naar de vaststelling van een nieuwe kostentoedelingsverordening, op 9 april 2026 heeft besloten om met ingang van 2027 een aparte wegenheffing in te voeren op basis van gebiedskenmerken met afwijkende formules voor de toedeling van de kosten van het wegenbeheer en de provincie te verzoeken om de toepassing daarvan via een reglementswijziging mogelijk te maken;

dat artikel 122b van de Waterschapswet bepaalt dat bij reglement wordt bepaald aan welke regels de toedeling van de kostendelen voor de wegenheffing aan de categorieën heffingplichtigen heeft te voldoen;

dat voor de invoering van een afzonderlijke kostentoedelingsmethodiek voor het wegenbeheer een wijziging van het reglement noodzakelijk is, nu daarin thans is bepaald dat de wettelijke kostentoedelingsmethodiek voor het watersysteembeheer ook geldt voor kostentoedeling van het wegenbeheer;

dat het dagelijks bestuur van het waterschap bij brief van 9 april 2026 met bijlagen hiertoe een onderbouwd verzoek bij de provincie heeft ingediend;

dat er tevens aanleiding is om in het reglement de begripsbepaling belangencategorie bedrijven te laten vervallen, omdat door wijziging van de Waterschapswet bij wet van 9 december 2022 geborgde zetels voor deze categorie zijn afgeschaft.

dat op 11 mei 2026 in overeenstemming met artikel 3 en 4 van de Waterschapswet een bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden om de voorgestelde reglementswijziging te bespreken;

dat aan de voorgestelde reglementswijziging medewerking wordt verleend nu hiervoor gronden aanwezig zijn en hiertegen, gelet op de uitkomst van de in opdracht van het waterschap uitgevoerde onderzoeken en beoordeling daarvan, vanuit provinciaal oogpunt geen bezwaren bestaan;

besluiten:

Artikel I

Het Reglement voor het Waterschap Scheldestromen wordt gewijzigd als volgt:

A.
Hoofdstuk 4 komt te luiden:

Hoofdstuk 4 De heffing ter bekostiging van het wegenbeheer

Artikel 18 Wegenheffing

1. Ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan de behartiging van de taak ter zake van het wegenbeheer, wordt onder de naam wegenheffing een heffing geheven van hen die:
   a. ingezetenen zijn, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel a, van de Waterschapswet;
   b. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel b, van de Waterschapswet;
   c. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van natuurterreinen, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel c, van de Waterschapswet;
   d. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel d, van de Waterschapswet.

2. Op het eerste lid is artikel 116 van de Waterschapswet van toepassing.

Artikel 19 Kostentoedeling wegenbeheer

1. Het algemeen bestuur stelt ten behoeve van de in artikel 18 bedoelde heffing een verordening als bedoeld in artikel 122b, eerste lid, van de Waterschapswet vast, waarin voor elk van de categorieën van heffingplichtigen de toedeling van het kostendeel is opgenomen.

2. De toedeling van het kostendeel voor de categorie ingezetenen, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel a, van de Waterschapswet, wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. Het door het waterschap bij verordening, als bedoeld in eerste lid, te bepalen kostendeel bedraagt:
   a. minimaal 20% en maximaal 30% wanneer het aantal inwoners per vierkante kilometer niet meer bedraagt dan 500;
   b. minimaal 31% en maximaal 40% wanneer het aantal inwoners per vierkante kilometer meer bedraagt dan 500, maar niet meer dan 1000;
   c. minimaal 41% en maximaal 50% wanneer het aantal inwoners per vierkante kilometer meer bedraagt dan 1000.

3. Het algemeen bestuur kan de in het tweede lid genoemde maximale percentages aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap verhogen tot 40, onderscheidenlijk 50 en 60%.
4. Het kostendeel voor de categorie ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel b, van de Waterschapswet, wordt vastgesteld in procenten volgens de formule:
   0,000362*(A0,939)
   waarbij A staat voor het aantal hectaren ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap.
5. Het kostendeel voor de categorie natuurterreinen, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel c, van de Waterschapswet, wordt vastgesteld in procenten volgens de formule:
   0,000095*(B0,84)
   waarbij B staat voor het aantal hectaren natuurterrein per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap.
6. Het kostendeel voor de categorie gebouwde onroerende zaken, bedoeld in artikel 122a, tweede lid, onderdeel d, van de Waterschapswet, is het kostendeel uitgedrukt in procenten dat resteert na bepaling van de kostendelen van de categorieën, bedoeld in de leden 2 tot en met 5.
7. Het algemeen bestuur kan de in het vierde en vijfde lid bedoelde kostendelen aan de hand van de gebiedskenmerken verhogen of verlagen met maximaal 25%.
8. De artikelen 118, 119, 120, eerste en achtste lid, en artikel 121 van de Waterschapswet zijn van overeenkomstige toepassing.

B
Artikel 1 Begripsomschrijvingen, wordt gewijzigd als volgt:
Onderdeel a, begripsomschrijving categorie bedrijven, vervalt;
De letters van de onderdelen b tot en met g worden gewijzigd in a tot en met f.

Artikel II
Deze wijziging treedt na bekendmaking in werking met ingang van 1 januari 2027.

Aldus vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 13 november 2026

Dhr. H.M. de Jonge, voorzitter
Drs. F.J. van Houwelingen, statengriffier

Toelichting behorende bij het besluit tot wijziging van het Reglement voor het Waterschap Scheldestromen 2026

Inleiding
Per 1 januari 2026 is de Wet van 10 februari 2025 tot wijziging van de Waterschapswet, de Waterwet en de Algemene wet bestuursrecht (Stb. 2025, 63) in werking getreden, waarbij regels voor het belastingstelsel van de waterschappen zijn gewijzigd. Deze wetswijziging heeft onder meer tot doel het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing te verbeteren door de kostentoedelingssystematiek voor de categorieën heffingplichtingen aan te passen.
De nieuwe systematiek gaat uit van een verdeling van kosten op basis van gebiedskenmerken, in plaats van economische waardeverhoudingen.
Waterschap Scheldestromen beheert naast het watersysteem ook wegen. Volgens het huidige provinciaal reglement geldt de wettelijke kostentoedelingsmethodiek voor het watersysteembeheer ook voor kostentoedeling van het wegenbeheer. Artikel 122b, tweede lid, van de Waterschapswet voorziet echter in de mogelijkheid om in het provinciaal reglement een specifieke kostentoedelingsmethodiek in te stellen voor het wegenbeheer die afwijkt van de wettelijke kostentoedelingsmethodiek die geldt voor het watersysteembeheer. Uit artikel 122b van de Waterschapswet volgt dat in het provinciaal reglement wordt geregeld aan welke regels de kostentoedeling van het wegenbeheer moet voldoen.

Aanleiding
De toepassing van de nieuwe wettelijke kostentoedelingssystematiek per 1 januari 2026 heeft bij het Waterschap Scheldestromen geleid tot een stijging van het kostenaandeel van de categorie ongebouwd. Omdat de kosten van het wegenbeheer op dit moment onderdeel uitmaken van de watersysteemheffing, werkt deze stijging ook door in de lasten voor het wegenbeheer.
Tegen deze achtergrond is de vraag ontstaan of de kosten van de waterschapstaak wegenbeheer nog op passende wijze via de watersysteemheffing over de categorieën heffingplichtigen worden verdeeld.

Onderzoek en afweging
Het waterschap heeft een extern onderzoeken laten uitvoeren naar mogelijke methodieken voor de kostentoedeling van het wegenbeheer ten behoeve van een aparte wegenheffing naast de watersysteemheffing. Daarbij zijn drie varianten onderzocht en voorzien van een juridische beoordeling:
- kostentoedeling op basis van aangepaste waardeverhoudingen
- kostentoedeling op basis van gebiedskenmerken met aangepaste formules
- vrijstelling van bepaalde categorieën

Uit het onderzoek blijkt dat een kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken met aangepaste formules:
- beter aansluit bij het profijtbeginsel
- leidt tot een stabielere en beter voorspelbare lastenontwikkeling over de verschillende categorieën heffingplichtigen

Keuze voor aparte wegenheffing
Op basis van het onderzoek heeft de Algemene Vergadering van het waterschap op 9 april 2026 besloten om met ingang van 2027 een aparte wegenheffing in te voeren op basis van gebiedskenmerken met afwijkende formules voor de toedeling van de kosten van het wegenbeheer.
Een afzonderlijke wegenheffing maakt:
- de kosten van het wegenbeheer inzichtelijker;
- sluit beter aan bij de aard van de wegentaak;
- voorkomt dat effecten uit de watersysteemheffing doorwerken in de wegenheffing;
- sluit aan bij de praktijk bij andere wegbeherende waterschappen.

Noodzaak reglementswijziging
Op dit moment maken de kosten van het wegenbeheer onderdeel uit van de watersysteemheffing. Daaruit volgt dat op deze waterschapstaken dezelfde kostentoedeling van toepassing is. Om een specifieke kostentoedelingsmethodiek voor het wegenbeheer mogelijk te maken, is daarom een wijziging van het reglement noodzakelijk.
Artikel 122b van de Waterschapswet schrijft voor dat bij reglement regels worden gesteld over de kostentoedeling van de wegenheffing. Met deze wijziging wordt daarin voorzien.

Inhoud van de wijziging
Een nieuw hoofdstuk 4 (artikelen 18 en 19)
De wijziging van het reglement betreft een integrale vervanging van het huidige hoofdstuk 4 van het Reglement voor het Waterschap Scheldestromen. In dit hoofdstuk zijn de regels opgenomen die gelden voor de heffing ter bekostiging van het wegenbeheer.
In de huidige situatie maken de kosten van het wegenbeheer onderdeel uit van de watersysteemheffing. De kostentoedeling voor het wegenbeheer volgt daarmee de systematiek van de watersysteemheffing. Met de voorliggende wijziging wordt voorzien in een afzonderlijke regeling voor de wegenheffing, waarbij de kosten van het wegenbeheer niet langer via de wettelijke kostentoedelingsmethodiek die geldt voor het watersysteembeheer worden toegerekend, maar via een specifieke kostentoedelingsmethodiek.
Artikel 18 regelt de invoering van de wegenheffing. Dit artikel sluit inhoudelijk aan bij artikel 122a van de Waterschapswet en bepaalt van welke categorieën heffingplichtigen de heffing wordt geheven. Het betreft dezelfde categorieën als bij de watersysteemheffing, te weten ingezetenen, ongebouwd (niet zijnde natuurterreinen), natuurterreinen en gebouwd.
In artikel 19 zijn de regels opgenomen voor de kostentoedeling van de wegenheffing. In het eerste lid is bepaald dat het algemeen bestuur hiertoe een verordening vaststelt, overeenkomstig artikel 122b van de Waterschapswet.
Voor de categorie ingezetenen blijft de systematiek ongewijzigd. Het kostendeel voor deze categorie wordt overeenkomstig de Waterschapswet bepaald op basis van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. In het tweede en derde lid zijn de bandbreedtes en de mogelijkheid tot verhoging van de maximale percentages vastgelegd, overeenkomstig de wettelijke systematiek zoals die ook geldt voor de watersysteemheffing.
Voor de categorieën ongebouwd en natuurterreinen wordt een nieuwe systematiek geïntroduceerd. In het vierde en vijfde lid zijn formules opgenomen waarmee de kostendelen voor deze categorieën worden

vastgesteld. Deze formules geven de dichtheid van de betreffende categorieën weer in het gebied van het waterschap, uitgedrukt in het aantal hectaren per 1000 inwoners. Daarmee wordt aangesloten bij de systematiek van gebiedskenmerken, zoals geïntroduceerd met de wijziging van de Waterschapswet per 1 januari 2026. Alleen de formules wijken af van de wettelijke formules zoals die gelden voor de watersysteemheffing. Daarmee wordt het profijt dat heffingplichtigen categorieën hebben van het wegenbeheer beter tot uitdrukking gebracht.
Het kostendeel voor de categorie gebouwd wordt vervolgens bepaald als restcategorie. Dit is geregeld in het zesde lid. Nadat de kostendelen voor de categorieën ingezetenen, ongebouwd en natuurterreinen zijn vastgesteld, wordt het resterende kostendeel toegerekend aan de categorie gebouwd. Hiermee wordt de eerdere kostentoedelingssystematiek op basis van economische waardeverhoudingen verlaten. Het rekenkundige kostenaandeel van ongebouwde onroerende zaken niet zijnde natuurterreinen daalt hierdoor van 22,78% naar 8,97% en het rekenkundige kostenaandeel van gebouwde onroerende zaken stijgt hierdoor van 49,82% naar 63,69% (uitgaande van peildatum 1 januari 2026 en een gelijkblijvend kostenaandeel van ingezetenen). De verdeling van de kosten van het wegenbeheer sluit hiermee beter aan bij het profijt dat deze categorieën hebben van het wegenbeheer.
In het zevende lid is bepaald dat het algemeen bestuur de mogelijkheid heeft om de kostenaandelen voor de categorieën ongebouwd en natuurterreinen binnen een bandbreedte van maximaal 25% naar boven of beneden bij te stellen. Deze afwijking dient te worden gebaseerd op de gebiedskenmerken en de wijze waarop het waterschap de wegentaak uitvoert en dient deugdelijk te worden gemotiveerd. De mogelijkheid in het zevende lid sluit aan bij een soortgelijke mogelijkheid die in artikel 120 van de Waterschapswet is opgenomen voor de kostentoedelingssystematiek van de watersysteemheffing.
Tot slot wordt in het achtste lid een aantal bepalingen uit de Waterschapswet van overeenkomstige toepassing verklaard op de wegenheffing. Het betreft de artikelen 118, 119, 120, eerste en achtste lid, en artikel 121. De verwijzing naar artikel 116 van de Waterschapswet is hier niet opgenomen, omdat dit afzonderlijk is bepaald in het voorgestelde artikel 18, tweede lid, van het reglement.

Rol en bevoegdheid van de provincie
Voor de invoering van een specifieke kostentoedelingsmethodiek voor het wegenbeheer is een wijziging van het Reglement voor het waterschap Scheldestromen noodzakelijk. De provincie heeft hierbij een wettelijke rol en bevoegdheid.
Gedeputeerde Staten beoordelen het verzoek van het waterschap tot wijziging van het reglement aan de hand van de geldende wet- en regelgeving, en bereiden een voorstel aan Provinciale Staten voor tot wijziging van het reglement. Daarbij worden de procedureregels in de Waterschapswet gevolgd.

Aldus vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 13 november 2026.

Dhr. H.M. de Jonge, voorzitter
Drs. F.J. van Houwelingen, statengriffier